

LUNDS
UNIVERSITET

Socialhögskolan

Det värdiga offret

- En kritisk diskursanalys om tiggaren och tiggeriet

Av: Frida Vejdal & Hugo Nyman

Kandidatuppsats (SOPA63)

VT 2015

Antal ord: 13 499

Handledare: Malinda Andersson

Abstract

Author: Frida Vejdal & Hugo Nyman

Title: The worthy victim – A critical discourse analysis about beggars and begging

Supervisor: Malinda Andersson

Assessor: Eva Palmblad

The free mobility within the EU has contributed to an increase of EU-migrants. They travel to Sweden, among other countries, mainly from the poorer countries in the Eastern Europe with the aim to find a source of income. The majority of the EU-migrants who arrives to Sweden faces difficulties in finding work and therefore tries to make a living by begging.

The purpose of this study is to examine Swedish mass media's reporting of begging as a phenomenon and beggars as a social category and what social consequences follows from the mass media representations. Through a critical discourse analysis, an empirical sample consisting of eighteen (18) articles, published during the years 2011 and 2014 are examined. The articles are published in Sweden's largest newspapers; Aftonbladet, Expressen, Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet och Göteborgsposten.

Our study shows that despite the large increase of articles between our selected years, the discourse has not changed significantly. The image of the beggar as a vulnerable, exposed, humiliated, Romanian roma is consistent through the empirical material. One example of the continuity in media discourse is that the beggars are not treated as subject in the articles, in the sense they are not given a voice in the discourse of their own situation. Even though we found that the journalists tried to create a more empathic approach towards the beggars, we also found that they continuously reproduced an idea of ingroups and outgroups - us and them.

Keywords

Beggars, begging, critical discourse analysis, roma, Rumania

Nyckelord

Tiggare, tiggeri, kritisk diskursanalys, romer, Rumänien

Innehållsförteckning

Problemformulering	4
Syfte	6
Frågeställningar	6
Kunskapsläge	7
<i>Mediers representation av romer i Slovenien</i>	7
<i>Kriget mot fattigdom kontra kriget mot de fattiga</i>	8
<i>Medier och brott</i>	10
<i>Tiggeri som ett nygammalt fenomen</i>	10
Teoretiska utgångspunkter	12
<i>Värdiga och ovärdiga fattiga</i>	12
<i>Konstruktioner av vi och dem</i>	12
<i>Diskursbegreppet</i>	14
Metod	16
<i>Socialkonstruktivism</i>	16
<i>Urval</i>	17
<i>Metodval</i>	18
<i>Arbetsfördelning</i>	19
<i>Kritisk diskursanalys</i>	19
<i>Faircloughs tredimensionella modell</i>	20
<i>Faircloughs textdimension</i>	21
<i>Den diskursiva praktiken</i>	22
<i>Den sociala praktiken</i>	22
<i>Metodens förtjänster och begränsningar</i>	23
<i>Tillvägagångssätt vid analys</i>	24
<i>Analysprocess</i>	24
<i>Textnivån</i>	24
<i>Den diskursiva praktiken</i>	25
<i>Den sociala praktiken</i>	25
<i>Metodens tillförlitlighet Validitet</i>	26
<i>Pålitlighet</i>	26
<i>Etiska överväganden</i>	27
Resultat och analys	29
<i>Den tiggande rumänska romen</i>	29
<i>Tillskrivandet av den andre</i>	29
<i>Det diskursiva landskapet</i>	33
<i>I försvar för den förödmjukade fattige</i>	36
<i>Att beskriva vi:et med tystnad</i>	40
<i>Det påstådda organiserade tiggeriet</i>	41
<i>Människohandelns offer</i>	45
<i>Tiggeriförbud - kriminaliseringen av fattigdom</i>	46
Avslutande diskussion	50
<i>Hur framställs tiggeri som fenomen och tiggaren som social kategori i svenska massmedier?</i>	50
<i>Hur produceras, alternativt reformeras, presentationen av tiggeri som fenomen och tiggaren som social kategori?</i>	51
<i>Vilka eventuella sociala konsekvenser får massmediers rapportering av tiggare och tiggeri?</i>	52
Referenser	54
Bilaga	57

Förord

Inledningsvis vill vi tacka vår handledare Malinda Andersson för hennes stöd, inspiration och vägledning igenom arbetet med denna uppsats. Vi vill även rikta ett tack till varandra för ett gott samarbete och för att den andre alltid har kunnat komma med nya insikter och framåtanda när arbetet känns tungt.

Slutligen vill vi tacka Clara Backlund för genomläsning, feedback samt peppande kommentarer.

Frida Vejdal & Hugo Nyman

Lund 2015-05-25

Problemformulering

Under alla tider har tiggeri i dess ursprungliga mening förekommit i Sverige på ett eller annat sätt, det vill säga individer har bett om pengar utan att erbjuda en vara eller tjänst i utbyte. Beijer (1999:11) menar att i takt med att det svenska välfärdssystemet utvecklades och att folkhemmet byggdes ut har tiggeriet under den andra halvan av 1900-talet gradvis försvunnit. Det senaste decenniet har dock tiggeriet kommit att bli alltmer utbrett på de svenska gatorna (ibid). En av anledningarna till detta är den fria rörligheten inom EU som har inneburit att många människor från främst fattigare delar av Östeuropa har tagit sig till bland annat Sverige med syfte att hitta försörjning (Socialstyrelsen, rapport 2013-5-3:16). Majoriteten av de EU-migranter som kommer till Sverige möts av svårigheter med att komma in på arbetsmarknaden vilket har medfört att många försörjer sig genom att tigga (Edlund, Jensen & Lindell, 2014:17). Det är svårt att uppskatta antalet EU-migranter som befinner sig i Sverige men en rapport från Socialstyrelsen (2013:5:3:14) visar dock på att antalet EU-migranter som söker sig till Sverige ökar.

Det ökade antalet EU-migranter och tiggeriet som växande fenomen har fått stor uppmärksamhet i svenska massmedier under de senaste åren. Det har skrivits omfattande om ämnet och frågan väcker till synes starka känslor hos allmänheten. Den rådande situationen på de svenska gatorna är ny för den svenska välfärdsstaten och ställer människor inför ett moraliskt dilemma. Frågorna är många och debatten florerar inte bara kring vilket ansvar som ligger på den svenska staten utan även vilket ansvar majoritetsbefolkningen har. Debatten genomsyras av det som i det sociala arbetets historia benämns som "värdiga" eller "ovärdiga" fattiga. Detta bygger på urskiljandet av de som anses förtjäna hjälp eftersom de oförtjänt hamnat i fattigdom från de som själva anses ansvariga för sin

fattigdom (Meeuwisse & Swärd, 2006:48). Vilka förtjänar hjälp?
Vilken hjälp förtjänar dem? Vems ansvar är det att hjälpa?

Blomberg, Kroll, Lundström och Swärd (2004:14) menar att medier besitter stor makt över hur fenomen presenteras och läggs fram, de har makt att göra strukturella problem till individuella tillkortakommanden eller ”tappa bort människan i de övergripande välfärdspolitiska beskrivningarna”. Medier har makt att skapa, definiera och vidmakthålla fenomen. Blomberg et al. (2004:16) fortsätter: ”[...] massmedia spelar en stor roll för att förmedla den offentliga diskurs som bidrar till att vissa problemkonstruktioner når en allmän acceptans framför andra”. Media utgör alltså ett forum där olika aktörer påverkar samhällets synsätt på olika sociala problem samt vilka lösningar och olika sociala insatser som är eftersträvansvärda.

Om vi använder oss av sökordet “tiggeri” i mediearkivet Retriever finns möjligheten att se hur många skrivna artiklar i svensk dags- och kvällspress som årsvis publiceras om ämnet. Då får vi fram följande information: år 2011 skrevs 340 artiklar relaterat till tiggeri, 2012 skrevs 508 st, 2013 skrevs 998 st, 2014 - 3422 st och i mitten av maj 2015 har det hittills skrivits 1741 artiklar som berör ämnet. Mellan åren 2011 - 2014 har det med andra ord skett en tiofaldig ökning av tidningsartiklar på ämnet tiggeri.

Den tiofaldiga ökningen enligt vår sökning på *tiggeri* från 2011 till 2014 visar på att ämnet är högaktuellt. Själva fenomenet att det finns tiggare i Sverige upplevs som relativt nytt och ovanligt. Trots den intensiva debatten saknas utförlig forskning om ämnet. Det har inte hunnit komma ut särskilt mycket forskning kring EU-migranternas utsatta situation i Sverige. Därför har vår studie hög vetenskaplig relevans. Med detta i åtanke är det av intresse för socialt arbete att studera medierapporteringen kring fenomenet tiggeri samt tiggaren som social kategori. Genom att analysera rapporteringens innehåll och

diskutera mediers inflytande och påverkan hoppas vi kunna urskilja och undersöka de idéer och uppfattningar kring tiggare och tiggeri som sprids och rotas hos allmänheten där såväl socialarbetare som privatpersoner inkluderas.

Syfte

Syftet med vår uppsats är att utifrån en kritisk diskursanalys studera svenska massmediers rapportering om tiggeri som fenomen och tiggaren som kategori samt vilka sociala konsekvenser de massmediala framställningarna har.

Frågeställningar

- Hur framställs *tiggeri* som fenomen och *tiggaren* som social kategori i svenska massmedier?
- Hur produceras, alternativt reformeras, presentationen av *tiggeri* som fenomen och *tiggaren* som social kategori?
- Vilka eventuella sociala konsekvenser får massmediers rapportering av *tiggare* och *tiggeri*?

Kunskapsläge

Under denna rubrik tar vi upp tidigare forskning som undersöker hur medier påverkar och rapporterar kring olika sociala problem, med särskilt fokus på marginaliserade grupper. Vi har främst använt oss av två forskningsartiklar av Erjavec samt Jeppesen för att visa på hur forskningsområdet ser ut och som båda har en tydlig koppling till vår studie, vilket gör det möjligt för oss att göra tydliga återkopplingar till dessa i vår analys. Som nämnt i problemformuleringen så är det sparsmakat med nyare svensk forskning, vi har därav fått använda oss av Ulla Beijers FOU-rapport från 1999 för att sätta fattigdom i Sverige i en historisk kontext samt Ester Pollacks forskning kring medier och brott som en öppning till mediernas påverkan och framställning på och av sociala problem.

De två forskningsartiklarna fann vi genom att använda våra nyckelord i en sökning på databasen LUB-search. Den övriga forskningen fann vi genom att läsa andra akademiska publikationer som refererade till dessa.

Mediers representation av romer i Slovenien

Den första forskningsartikeln är skriven av Karmen Erjavec och publicerades i den vetenskapliga tidsskriften *Discourse & Society* 2001. Erjavecs artikel *Media representation of the discrimination against the Roma in Eastern Europe: the case of Slovenia* handlar om hur inhemska medier diskriminerar romer i Slovenien. Syftet med artikeln är att visa på hur nyhetsrapporteringen legitimerar och normaliserar diskrimineringen av en minoritetsgrupp i samhället. Erjavec (2001:699) menar att Sloveniens ledande tidningsmedier följer en diskriminerande diskurs som landets övriga medier sedan formar sig efter. De resterande medierna stärker och legitimerar diskursen ytterligare genom att anamma den ledande tolkningen. Genom att selektivt använda ensidig information som presenterar

majoritetsbefolkningen i positiv dager samtidigt som medierna undviker att minoritetsbefolkningen får utrymme att föra fram sin talan skapas en polarisering mellan två grupper i samhället.

I forskningsartikeln har Erjavec studerat en enskild händelse i vilken en romsk familj diskriminerades på grund av sin etnicitet. I sin slutledning kommer Erjavec (2001:724) fram till att den rådande diskursen i medierapporteringen byggde på tematiseringar och strukturer i tidningsartiklarna som vidmakthöll en rådande diskriminerande diskurs. Detta gjordes genom att stödja den dominant tolkningen av etnisk diskriminering genom att minimera de olika tolkningarna om vad som faktiskt hade skett i det enskilda fallet. Erjavec menar vidare att då mediaspeglingsen var så likartad och att minoritetens röst systematiskt uteslöts så gavs läsarna inte någon möjlighet att skaffa sig en nyanserad bild av vad som faktiskt hade skett (ibid).

Givetvis skiljer sig den slovenska och svenska massmediala arenan från varandra men forskningsartikeln är intressant på så sätt att den belyser en minoritets utsatthet samt hur medier genom att underlåta att den berörda minoriteten får möjlighet att uttrycka sig skapar och håller fast vid en diskriminerande diskurs. Detta är något som är intressant även för oss att undersöka; kommer "tiggaren" att bli behandlad som ett subjekt med en egen röst eller kommer tiggaren att ses som ett naturfenomen - något som bara sker i samhället?

Kriget mot fattigdom kontra kriget mot de fattiga

Den andra forskningsartikeln som vi använt oss av är skriven av Sandra Jeppesen från Concordia University i Kanada. Artikeln hon skrivit publicerades i tidningen *Canadian Journal of Communication* 2009 och heter *From the War on Poverty to the War on the Poor: Knowledge, Power, and Subject Positions in Anti-Poverty Discourses*. Jeppesen (2009:487) har utifrån en kritisk diskursanalys undersökt två

tidningsartiklar publicerade i kanadensiska medier där hon undersöker subjektivitet, maktrelationer, stolthet/skam samt värdighet/stigmatisering i förhållande till fattigdom. Jeppesen utgår från två olika diskursiva formationer som hon benämner “kriget mot fattigdom” och “kriget mot de fattiga” som hon sedan ställer mot varandra. Med “kriget mot fattigdom” syftar forskaren på tanken om fattigdom som ett samhällsproblem där bland annat strukturella hinder och samhälleliga orättvisor måste bekämpas. Med “kriget mot de fattiga” syftar Jeppesen på en diskurs i vilken de socialt utsatta i sig ses som det problematiska. Forskaren undersöker i sin artikel hur interdiskursiviteten i tidningsartiklarna framställs. Jeppesen undersöker även hur nya alternativa tolkningar och diskurser kan växa fram och eventuellt leda till sociala samhällsförändringar (*ibid.*).

Jeppesen (2009:488) menar vidare att människor klassificeras som fattiga, som underklass och ovärdiga. Dessa kategorier bidrar till att skapa en diskurs som bygger på att “de fattiga” är annorlunda än “resten av oss”, som inte är fattiga. I skapandet och rapporteringen om “vi och dem” så är den fattige varken tidningsartikelns publik, inte heller är den fattige ett subjekt då deras röster inte representeras i medierapporteringen. Jeppesen menar att akademiker och journalister bidrar till att statliga riktlinjer och sociala insatser skapas utan att det sker studier av målgruppen och “fattiga människors” diskurs (*ibid.*). Med andra ord: beslut som fattas i “kriget mot fattigdomen” sker över huvudet på “de fattiga” och vidmakthåller på så sätt ett materiellt och symboliskt förtryck av människor som lever i fattigdom (Jeppesen, 2009:489). Jeppesen poängterar vidare vikten av ett brukarperspektiv där målgruppen ges utrymme att uttala sig. Forskaren menar att det är genom det interdiskursiva förhållningssättet där olika diskurser både kolliderar och överlappar som det skapas förutsättningar för en social förändring (*ibid.*).

Jeppesen (2009:497) illustrerar hur journalisterna skapar ett “vi och dem” genom sitt språkbruk i nyhetsartiklarna. Jeppesen illustrerar

detta genom att ta upp ett exempel som används i en av tidningsartiklarna. I artikeln som Jeppesen refererar till berättar en intervjuperson som bor väldigt enkelt hur hon “vill ge stolthet till sitt boende” och syftar då på det underhåll och arbete hon lagt ner på att göra sitt boende fint. Journalisten refererar sedan i artikeln till boendet som en “towering eyesore” (anskrämlig skamfläck egen övers.). Journalisten svarar oförstående “stolthet?” vilket antyder att den boende borde känna motsatsen till stolthet över sitt boende(*ibid.*). Detta menar Jeppesen exemplifierar att konstruktionen av sociala skillnader kan bygga på ekonomiska skillnader. Artikeln antyder att läsaren ska bli överraskad att “fattiga människor” vill känna stolthet för sitt boende vilket ytterligare cementerar skillnaden mellan “vi och dem” (*ibid.*).

Medier och brott

Pollack (2001) har gjort en kvantitativ studie för att titta på relationen och förändringen av relationen mellan medier och brottslighet i Sverige under 1900-talet i sin doktorsavhandling *En studie i medier och brott*. Pollack menar att trots att brottsstatistiken inte ökat avsevärt så har ämnet fått ta en allt större plats i mediernas rapportering sedan mitten av 1900-talet. Frågan hon ställer sig är om detta har att göra med att allmänheten har en lägre tolerans för brottslighet och att det allmänna intresset för ämnet därför ökar. Pollack tar bland annat upp Fairclough, i hans roll som medieforskare, som menar att medierna har kommersialiserats och detta backas även upp av en rättssociolog vid namn Matheisen som menar att brottslighet säljer bra i medier och är det som efterfrågas av allmänheten (Pollack 2001:124). Pollack (2001:303) menar att medier har blivit en stark självständig arena där folk söker kunskap, i detta fall om straffpolitik.

Tiggeri som ett nygammalt fenomen

Beijer (1999) har skrivit FoU-rapporten *Tiggeri- ett nygammalt fenomen* i vilken hon belyser tiggeri som fenomen i Sverige. I hennes

rapport framkommer bland annat att tiggeriet i Sverige var så gott som utrotat under senare delen av 1900-talet för att sedan återkomma under 1990-talet (Beijer 1999:11). I hennes rapport undersöker och diskuterar hon olika tänkbara förklaringsmodeller till varför tiggeri som fenomen på nytt åter har kommit att bre ut sig i Sverige. Bland dessa förklaringsmodeller använder hon sig bland annat av en EU-anpassning som hon menar innebär att fenomenet "naturligt" har spritt sig från andra EU-länder till Sverige. Denna EU-anpassning innebär även att allmänheten förlitar sig mindre på staten (*ibid*).

Teoretiska utgångspunkter

Vi kommer nedan att presentera de teoretiska perspektiv och begrepp vi kommer att applicera på vårt material för att på så sätt kunna bredda förståelsen av vår empiri och analys. Våra teorier och teoretiska begrepp är valda som redskap för att kunna föra en mer omfattande diskussion kring framställningen av marginaliserade grupper i medier.

Värdiga och ovärdiga fattiga

Med värdiga och ovärdiga fattiga syftas på de som anses förtjäna hjälp eftersom de på grund av olyckliga omständigheter hamnat i fattigdom och de ovärdiga fattiga som anses ha sig själva att skylla för sin fattigdom och således inte förtjänar att bli hjälpta. Denna typ av klassificering av fattiga har rötter som går att spåra långt tillbaka i tiden men det var främst runt sekelskiftet -1900 i samband med fattigvårdens reformation där fattigvården kom att utformas till en folkuppfostrande institution som denna typ av kategoriseringar användes (Sjögren, 1997:86). Detta system syftade till att, ur ett samhälleligt hänseende, ta hand om dem som var verkligt nödställda, de som inte var arbetsföra, samtidigt som de ovärdiga fattiga skulle uppfostras och avskräckas från ett liv som lösdrivare (*ibid.*).

Begreppen “värdiga” och “ovärdiga” ska i detta sammanhang ses som ett teoretiskt redskap som vi kommer att använda oss av i analysen för att belysa hur tiggeri som fenomen och tiggaren som social kategori framställs i vårt empiriska material.

Konstruktioner av vi och dem

Hans Swärd (2007:49), professor i socialt arbete, använder sig utav termen *outsiders* som en definition av fenomenet *vi* och *dem* och som innebär att specifika individer och/eller grupper befinner sig i utkanten av samhället och besitter egenskaper eller beteenden som avviker sig

från den normaliserade majoriteten. De som kategoriseras som *dem* blir därav annorlunda eller onormala. Swärd (2007:50) menar att kategorisering av människor i flera fall har lett till positiva konsekvenser för den utsatta gruppen, men att kategorisering samtidigt ofta leder till ett permanent utanförskap där socialpolitiken och det sociala arbetet upprepande bekräftar den marginaliserade gruppens tilldelade kategori.

Att dela in människor i *vi* och *dem* behöver dock inte alltid vara för att hjälpa den andre, se till deras behov och sträva mot ett gemensamt *vi*, utan syftar snarare till majoritetssamhällets intressen och blir således ett sätt att tillrättavisa de som anses göra fel och ges ett tillfälle att använda makt (Swärd, 2007:55-56). Att kategorisera in människor i ett *vi* och *dem* syftar till att *de* blir främlingar och blir då till ett uttryck för avvikande, obegripliga och okontrollerbara (*ibid.*).

Genusvetaren, socionomen och fil.dr i socialt arbete Tina Mattsson (2011:82) lyfter även upp diskussionen om *vi* och *dem* och poängterar att kategoriseringen av människor är något människor gör för att särskilja och göra lika. Mattsson bygger även vidare på Swärds diskussion om att den ena kategorin gör den andra kategorin underordnad och att den överordnade gruppen således sitter i en maktposition som ger den överordnade gruppen ett företräde i att skapa föreställningar om vad som ska kategoriseras i vilken grupp när det gäller främst klass, kön, etnicitet, kultur och sexualitet (*ibid.*). Swärd (2007:58) menar vidare att maktpositionen skapar företrädande för maktutövare eller maktutövande arenor att definiera de olika grupperna som således blir att lyfta fram de dåliga sidorna hos *de andre* och att stärka de positiva, alternativt förmildra de dåliga, hos den egna gruppen.

Vidare menar Swärd att de egenskaper som *vi* ser som kännetecknar utanförskapet hos *dem* i själva verket skapas av själva utanförskapet och den marginalisering som blir en följd av detta (*ibid.*). *Dem* blir således självlegitimerande (*ibid.*). Resonemanget förs även av

Mattsson (2011:82) som menar att det sociala arbetet grundar sig på att det normala *vi:et* skapas utifrån hur *de andra* konstrueras och definieras.

Diskursbegreppet

Winther Jørgensen & Phillips (1999:11) beskriver diskurs som tvetydig och funktionell då den fungerar som både teori och metod och har en samverkan däremellan. Diskurs som teori vilar på socialkonstruktivismen då den bygger på en tanke om att det sociala är en konstruktion byggd av olika diskurser (*ibid.*). Vårt val av konstruktivism som infallsvinkel fungerar därför som ett bra komplement till kritisk diskursanalys som metod, som är det vi har valt att använda oss utav för kommande analys. För att förklara begreppet diskurs: Winther Jørgensen & Phillips (1999:7) beskriver diskurs som “ett bestämt sätt att tala om och förstå världen (eller ett utsnitt av världen)”. Michel Foucault beskrev diskurs som att vår uppfattning eller förståelse för ett objekt beror på hur ett visst språkbruk används för att beskriva objektet, diskursen kommer att belysa en aspekt av objektet i en större grad och denna aspekt kommer sedan att konstituera objektet (denna aspekt blir det som är sant) (Bryman, 2011:474). Foucault menar alltså att diskurs inte bara är språket i sig utan även en praktik som frambringar en viss typ av yttranden (Ahrne & Svensson, 2011:151).

Norman Fairclough, som är den vårt metodval grundar sig från, menar att diskursen är den som skapar, bibehåller och reformerar den sociala världen (Fairclough 2003:205). Det Fairclough främst fokuserar på är förändringen av diskurser och hur detta påverkar det sociala (Winther Jørgensen & Phillips 1999:13). Med detta menar han att delar från olika diskurser, via nya språkkonstellationer, kan förändra de redan etablerade diskurserna och som i sin tur även förändrar den sociala världen (*ibid.*). Fairclough menar att de här två aspekterna fullständiggör varandra och en bör inte se diskurser som statiska utan

föränderliga genom att se de som en social praktik som återskapar samt förändrar allt från kunskap och makt till identiteter och sociala relationer (Winther Jørgensen & Phillips 1999:71).

Metod

Socialkonstruktivism

Utifrån socialkonstruktivismen ses samhällsproblem som socialt konstruerade där ett fåtal agenter besitter makt att definiera problemet. Denna definition sker på bekostnad av andra alternativa definitioner som förs fram av agenter med mindre makt. Detta får som följd att endast vissa utvalda problem lyfts fram i den offentliga debatten (Blomberg et al. 2004:15). Fokus ligger utifrån socialkonstruktivismen på de processer som skapar våra föreställningar om vad som är ett socialt problem och hur dessa problem ska motverkas (ibid). I vår uppsats syftar vi till att undersöka hur tiggeri som fenomen och tiggaren som social kategori framställs och konstrueras som sociala problem.

I vår uppsats utgår vi från antagandet att media är en av de agenter med makt att föra fram och definiera den offentliga diskurs som bidrar till att vissa problemkonstruktioner blir allmänt accepterade samtidigt som andra inte blir det. Detta eftersom medier har makt att bestämma dagordningen för hur ett socialt problem ska diskuteras (Blomberg et al. 2004:16). Ett av de grundläggande dragen inom socialkonstruktivismen är det kritiska ställningstagandet mot den kunskap om världen som vi tar för givet. Socialkonstruktivismen uppmanar oss att förhålla oss kritiskt samt ifrågasätta våra antaganden om hur vår omvärld ser ut. I vår strävan efter att begripliggöra vår omgivning tenderar vi att kategorisera verkligheten omkring oss. Enligt det socialkonstruktivistiska anslaget finns det en inneboende fara i detta då kategorierna inte representerar en objektiv bild av verkligheten utan bygger på subjektiva tolkningar och står i direkt samband med den historiska och kulturella kontext vi befinner oss i (Burr, 2003:3). Den rådande samhällssynen på tiggeri som fenomen är med andra ord historiskt och kulturellt specifikt och förändras över tid. Synen på tiggeri kan ses som ett resultat av den rådande kulturen

och dess samtid som fenomenet sker i. Resultatet av detta blir att det människor i en viss kultur och viss tid anser sig ha kunskap om, det de tar för sanning, inte bör ses som något bestående (Burr, 2003:4). Detta gäller givetvis även i vår kultur och i vår samtid. Det vi idag betraktar som vedertagen kunskap och sanning om tiggeri som fenomen och tiggaren som social kategori är på intet sätt bestående utan hela tiden är i rörelse i samspel med den kulturella och historiska framåtrörelsen (*ibid.*).

Socialkonstruktivismen utgår även från att vår kunskap om världen och vårt sätt att uppfatta den på inte kommer från naturen självt. Enligt detta perspektiv skapas kunskap människor emellan. Det är i den mellanmännsliga interaktionen - i det mänskliga mötet som vår kunskap och förståelse för världen skapas (Burr, 2003:5). I vårt fall handlar denna kommunikation om en massmedial konsumtion. Inom socialkonstruktivismen menas det att olika konstruktioner medför olika handlingar. På så sätt påverkas vårt sociala handlande av den kunskap vi anser oss ha, den "sanning" vi anser oss besitta (*ibid.*).

Urval

Vi har i vår uppsats använt oss av ett målstyrt urval där vi strategiskt har valt ut artiklar i syfte att kunna besvara studiens syfte samt frågeställningar. Med hjälp av två urvalsnivåer, specifika tidningar samt specifika årtal, har vi samlat in arton (18) artiklar som sedan ligger till grund för vår analys. Dessa artiklar sammanställs i "Bilaga". Fem tidningar valdes ut, där vi valde de fem tidningar som har störst upplaga och därmed även störst spridning (Svenska Mediehus, 2014/15). Tidsspridningen består av ett nedslag vid 2011, samt ett nedslag vid 2014, detta för att rapporteringen av tiggeri och tiggare var knapphändig innan 2011 och hade således inneburit ett för stort bortfall av artiklar. Vid varje nedslag har vi valt ut två artiklar för varje representerad tidning. Dock har vi endast valt ut en artikel från Svenska Dagbladet samt en artikel från Expressen vid nedslaget 2011 då vi inte kunde finna ytterligare en artikel som matchade våra

sökkriterier. Vi valde även att inte ta med 2015 i vår tidsavgränsning då vi ville få ett konsekvent urval för samtliga tidningar under ett helt år.

Våra valda artiklar fann vi via mediearkivet Retriever där vi har en möjlighet att söka specifikt efter våra urvalsnivåer. Vi valde att använda oss utav sökordet “*tigg**” för att kunna finna artiklar i relation till våra sökkriterier; att de till största del behandlade antingen eller både ämnena *tiggare* och *tiggeri*. Vi har även valt att göra en geografisk avgränsning genom att förhålla oss till artiklar som diskuterar de ovan nämnda ämnena som fenomen i Sverige. De fem tidningarna vi valt representerar ett brett urval där både dags- och kvällspress är representerade med en bred geografisk spridning. Urvalet återspeglar även olika politiska inriktningar och ägs av olika koncerner. I urvalet av artiklar valde vi bort insändare och artiklar skrivna av politiker. Endast artiklar skrivna av journalister anställda av respektive tidning har använts. Detta då vi ville få fram texter som starkare representerade vårt mediala urval. Det kommer däremot att finnas en blandning mellan artiklar av debattliknande inslag och mer reportageutformade artiklar. Detta kommer vi att ha i åtanke vid analysen då den kommunikativa inriktningen kan föra fram olika sidor av diskursen eller på annat sätt påverka vårt resultat. De utvalda artiklarna har noggrant lästs igenom för att bekräfta att de motsvarar våra sökkriterier.

Metodval

I vår uppsats vill vi kartlägga och analysera mediers framställning av ett aktuellt fenomen. Vi vill med andra ord inte undersöka den “faktiska verkligheten” utan hur fenomenet speglas utifrån mediala artiklar och hur medier påverkar bibehållandet och/eller rekonstruktionen av den allmänna uppfattningen om vad som är “sant”. Vi utgår från en kvalitativ forskningsmetod då den till skillnad från den kvantitativa bygger på en strävan att hitta tolkningar och förståelse för ett fenomen istället för den kvantitativa strävan mot det

förklarade (Meeuwisse & Swärd, 2008:38).

Vi har valt att avgränsa studien till svensk massmedia trots att situationen ser likartad ut i våra grannländer. Vi har även avgränsat vår empiri till nyhetsartiklar som publicerats i media under åren 2011 och 2014. Begränsningarna har gjorts för att hålla oss inom ramen för vad som är genomförbart i en studie av C-uppsatsstorlek.

Arbetsfördelning

Vi har kontinuerligt under arbetets gång haft ett nära samarbete som fungerat utmärkt då vi även delar bostad. Vi har haft ett gemensamt textdokument som har gett oss möjligheten att gå igenom och utveckla varandras texter och tankegångar. Det har inte funnits någon bestämd arbetsfördelning utan vi har genomgående arbetat tillsammans.

Kritisk diskursanalys

Som metod har vi utgått från en diskursanalys i vilken vi analyserar ett flertal mediala artiklar som publicerats åren 2011 och 2014.

Diskursanalysen kan ses som en tolkning av dokumentanalys och är intressant att använda i detta sammanhang för att studera vad som blir accepterat som "sanning" i och med den diskursiva utformningen.

Diskursanalysen har som utgångspunkt att människans sätt att definiera olika objekt inte är neutralt och en perfekt spegling av verkligheten, utan att det är en social praktik där människan är aktiv i att skapa och reformera verkligheten konstant (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:7).

På samma sätt som att socialkonstruktivister inte alltid är överens drar även diskursanalytikerna åt olika håll. I vår snävare avgränsning så väljer vi att specificera diskursanalysen till den kritiska diskursanalysen med särskild utgångspunkt i Norman Faircloughs tankar om metod. Faircloughs analysmetod lämpar sig väl när det kommer till att analysera medias rapportering och hans definition av den sociala verkligheten samstämmer bra med

det socialkonstruktivistiska angreppssättet. Den kritiska diskursanalysen, generellt, fokuserar på just påverkan av hur diskursen konstrueras för specifika berörda aktörer och intressenter och vi anser därför att denna metod är lämpad för att kunna uppnå och få svar på syftet och frågeställningarna i vår studie.

Fairclough menar att den aktuella diskursen formar det sociala samhället (Winther Jørgensen & Phillips 1999:13). En grund till detta är det Fairclough kallar för intertextualitet, att de textade språkkonstellationer som används hela tiden grundar sig i tidigare diskurser och deras strukturer, det utvecklas alltså hela tiden olika betydelser beroende på hur de redan har konstruerats och accepterats i den sociala världen (*ibid*). Intertextualiseringen är alltså applicerbar på vår analys då den ger möjligheten att analysera dokument över en tid för att se hur diskurser reproduceras och/eller ändras genom att nya språkkonstellationer tillförs i diskursen (*ibid*).

Faircloughs tredimensionella modell

Vi kommer i vår analys ta avstamp i Faircloughs tredimensionella modell för diskursanalys. Denna modell innebär att all kommunikation, i vårt fall den text som presenteras i de valda artiklarna, har tre olika dimensioner som samtliga bör och kan analyseras var för sig (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:74).

Att förstå den teoretiska grunden till Faircloughs modell är av vikt för att kunna förstå hans specifika metoder för behandlingen av de tre olika dimensionerna korrekt. Framförallt så poängterar Fairclough att förändringen av diskurser är starkt kopplat till rådande maktrelationer som bland annat avgör vilka som får tillgång till diskursen och inte (Winther Jørgensen & Phillips 1999:78). Fairclough har en speciell föreställning om *ideologi* och *hegemoni*. Ideologier är något som skapas i ett hierarkiskt samhälle som bland annat styrs av klass och kön, diskurserna blir således ideologiska genom att antingen upprätthålla denna hierarki eller ifrågasätta den, ideologi kan således

ses som “betydelse i maktens tjänst” (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:79). Vi tolkar detta som att med hjälp utav våra analysverktyg kan vi se i vilken omfattning en diskurs är ideologisk, det vill säga i vilken grad tydliga maktpositioner går att utläsa ur den skrivna diskursen. Hegemoni, de dominerande grupperna i samhället, är däremot inte en statisk kulturell maktdominans utan kopplas av Fairclough till den diskursiva praktiken, där han menar att genom att titta på reproduktionen och reformeringen av den diskursiva ordningen går det även att se en direkt koppling till reproduktionen eller reformeringen av de dominerande grupperna (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:80). Detta tolkar vi som att genom att i vår analys titta på hur journalisterna framställer de dominerande gruppernas uttalanden och åsikter så kommer vi att kunna utläsa om journalisten försöker att förändra diskursen, befästa det som redan sagts, ifrågasätta hegemonins förklaring av verkligheten och således försöka väcka tankar hos läsarna om vilken information som bör ifrågasättas eller alternativt vad som bör accepteras som sanning.

Faircloughs textdimension

Det första steget av analysen syftar till att det finns en faktisk text som innehåller specifika egenskaper. Denna analysnivå utgår från en lingvistisk analys och lägger fokus på de formella dragen såsom metaforer, grammatik, vokabulär och sammanhang (*ibid.*). Här talar Fairclough om *etos* som innefattar hur exempelvis identiteter skapas via språkbruket (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:87). När det gäller denna analysnivå lyfter Fairclough fram två specifika grammatiska element; *transitivitet* och *modalitet* (*ibid.*). Vid analys av transitivitet är det intresserant att se hur framställningsformer kan få olika ideologiska konsekvenser beroende på hur texten förbinder eller inte förbinder händelser och processer med subjekt och objekt, det vill säga hur texten faktiskt presenteras (*ibid.*). Ett exempel på detta kan formuleras som följande: “antalet tiggare i Sverige har ökat”. I detta påstående saknas det en orsak, en ansvarig agent, ökning ses som ett naturfenomen. Skulle samma påstående istället formuleras som

följande: “antalet tiggare i Sverige har ökat på grund utav att den fria rörligheten inom EU har gett möjligheten för människor som framförallt blir statligt diskriminerade i sina hemländer att försöka söka möjligheter till ett bättre liv i andra EU-länder” så kan man se en ansvarig agent, en förklaring till varför situation se ut som den gör. Modalitet är något som ofta används i media och kommer därför att vara en viktig del av vår analys.

Modalitet innebär, i det här fallet, skribentens grad av instämmande i texten eller med vilken säkerhet något uttrycks i texten (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:88). Ett exempel på detta är hur skribenten uttrycker text som faktisk sanning: “tiggeriet är organiserat”, istället för att uttrycka en tveksamhet: “tiggeriet skulle kunna vara organiserat”.

Den diskursiva praktiken

Denna text produceras/förs fram respektive konsumeras/tolkas och det är detta som analyseras i den andra nivån av modellen, den så kallade diskursiva praktiken (Winther Jørgensen & Phillips 1999:85). Vid analys av den diskursiva praktiken har vi återigen två element som är av extra vikt; *Intertextualitet* och *interdiskursivitet*. Intertextualitet är beskrivet ovan och syftar till att se hur texten är producerad utifrån redan utgivna texter. Interdiskursivitet syftar till att se vilka diskurser som texten/texterna bygger på. En text som lyfter upp ett fåtal diskurser tyder på en ren upprepning av tidigare etablerade texter, medan fler diskurser tyder på en reformering av det som redan är sagt (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:86). Genom dessa diskursordningar så skapar Fairclough redskap för att kunna undersöka diskurser som talar emot varandra, vilket saknas i de andra metoderna för diskursanalys (*ibid.*).

Den sociala praktiken

Den sociala praktiken innebär att människan är aktiv i att skapa och reformera verkligheten i och med den kommunikativa händelse som

äger rum (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:75). I analysen av denna dimension så läggs fokus på hur de två föregående dimensionerna ser ut och om de påverkar den sociala praktiken (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:90). För att kunna fullfölja denna analys så behöver en luta sig emot ytterligare teorier, då Faircloughs analysmodell inte är tillräcklig för detta (*ibid.*). Vi kommer därför att använda oss utav de teorier vi lyfter fram under avsnittet ”teori” för att kunna finna våra slutgiltiga slutsatser av vår totala analys.

Metodens förtjänster och begränsningar

Författarna Winther Jørgensen & Phillips (1999:93) lyfter fram kritik gentemot kritisk diskursanalys som helhet, men även med extra fokus på Faircloughs modell. De menar att Faircloughs modell är den mest utvecklade för att titta på hur förhållandet ser ut mellan språket och bredare sociala praktiker. Däremot uttrycker de samtidigt att en klar svårighet med modellen är att Fairclough inte är tydlig med var gränserna mellan den diskursiva praktiken och analysen av den sociala praktiken går (*ibid.*). Att modellen behöver kompletteras med andra teorier uttrycks, men Fairclough lämnar inga föreställningar om vilka sociologiska- eller kulturella teorier som går att använda för att nå ett lyckat resultat och inte heller hur mycket analys av den sociala praktiken som behövs i förhållande till analysen av själva språket (*ibid.*).

Ytterligare ett problem som går att applicera på kritisk diskursanalys generellt är bristen på teoretisk förståelse för gruppbildningsprocesser samt människors subjektivitet och kontroll över sin språkanvändning (*ibid.*). Winther Jørgensen & Phillips understryker dock att Fairclough tar viss hänsyn till dessa socialpsykologiska aspekter genom att han diskuterar hur diskurser formar och skapar relationer, identiteter och kunskaps- och betydelsesystem (*ibid.*).

Tillvägagångssätt vid analys

Analysprocess

Till en början kommer vi att göra en bredare analys av vårt material där vi på ett övergripande sätt bearbetar vårt empiriska material för att finna samband, gemensamma teman och återkommande begrepp. Det är dock inte uteslutande de gemensamma nämnarna bland texterna som är av intresse utan vi vill även se till de större teman och diskurser som går att finna i den enskilda artikeln. Under arbetet med det empiriska materialet var vissa teman återkommande i flertalet artiklar som är representativa för diskursen kring *tiggeri* samt *tiggaren*. I detta arbete kommer fem särskilt framträdande teman att presenteras och analyseras. Vi kommer att återkomma till dessa under rubriken “resultat och analys”.

I analysens andra steg studeras texterna närmare och fokus på detaljer och nyanser i den skrivna texten är av särskild vikt (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:80). Som instrument för att göra detta kommer vi att utgå från de tre dimensionerna i Faircloughs kritiska diskursanalys där vi analyserar de tre nivåerna var för sig. Som vi tidigare redogjort i metoddelen är de tre nivåerna som analyseras: *texten*, *den diskursiva praktiken* samt *den sociala praktiken*. Den första nivån är den faktiska text som vi analyserar, i detta fall arton stycken tidningsartiklar, där ordval, sammanhang, grammatik och metaforer är av särskild vikt. I den andra nivån, *den diskursiva praktiken*, analyseras hur texten produceras respektive konsumeras (*ibid.*). Den sista nivån i modellen, *den sociala praktiken* belyser människans aktiva roll i skapandet och reformerandet av verkligheten genom kommunikation (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:75). Denna nivå återkommer vi till under rubriken “avslutande diskussion”.

Textnivån

För att göra en detaljerad analys med fokus på texternas egenskaper (*textnivå*) använder vi oss av olika grammatiska element som gör det

möjligt att urskilja hur diskurserna kommer fram i *texten*. De olika element vi använder oss av för att analysera artiklarnas lingvistiska uppbyggnad är *etos*, *modalitet* samt *transitivitet*.

I analysen av *etos* undersöker vi hur artikelförfattaren skapar identiteter genom sitt språkbruk och ordval (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:87). I detta fall är vi intresserade av att studera hur identiteter skapas kring *tiggaren* och *tiggeri* med exempelvis värdeladdade ord.

Det är även av intresse att undersöka hur artikelförfattarna har byggt upp sina artiklar och se till *modaliteten* det vill säga vilken grad av instämmande som finns i texterna (*ibid.*).

Transitivitet innebär att vi analyserar vilka ideologiska konsekvenser som olika sätt att framställa *tiggaren* och *tiggeri* kan få. Detta framkommer genom att vi ser till hur händelser och processer förbinds eller inte förbinds med subjekt och objekt (*ibid.*). Går det att skapa sig en nyanserad bild utifrån framläggningen av texten?

Den diskursiva praktiken

Den diskursiva praktiken är den andra nivån i Faircloughs tredimensionella analysmodell och innebär att den skrivna texten förs fram och tolkas (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:85). Vi kommer här att studera artiklarnas *intertextualitet*, det vill säga om artiklarna produceras utifrån tidigare publicerad text. Genom att studera *interdiskursiviteten* undersöker vi vilka diskurser som det empiriska materialet bygger på. Är empirin baserad enkom på tidigare etablerade texter och rådande diskurser eller går det att finna nya diskurser som tyder på reformering och förändring.

Den sociala praktiken

Den sociala praktiken är den tredje nivån i den tredimensionella analysmodellen och handlar om att se hur de två tidigare dimensionerna samspelar för att kunna finna konkreta konsekvenser

för den större sociala verkligheten. För att kunna göra detta så tar vi våra resultat och ställer i förhållande till våra utvalda teorier.

Metodens tillförlitlighet

Validitet

I den typ av studie som vi genomför innefattar validitet två olika kategorier; *intern-* och *extern validitet*. Den interna validiteten syftar till huruvida vår studie är relevant för vårt syfte och vår frågeställning, mäter den det vi avser att mäta (Bryman 2011:352)? När det gäller den externa validiteten så skriver Bryman om vikten att se till huruvida studien går att generalisera till andra sociala miljöer och situationer (*ibid.*). I vår studie har vi valt att använda oss av Faircloughs kritiska diskursanalys för att studera svenska massmediers rapportering kring tiggeri som fenomen och tiggaren som kategori under åren 2011 samt 2014. Som tidigare nämnt, så bidrar media till hur diskursen formas och vilken kunskap som tas emot. Beroende på hur diskursen förs så påverkar detta alltså tiggarna och tiggeriet rent praktiskt då det sociala arbetet och allmänhetens handlande speglar den kunskap som etablerats om ämnet. Vi anser att generaliserbarheten på andra sociala miljöer och situationer är genomförbar då det snarare syftar till huruvida massmedier fungerar som arena för kommunikation om sociala problem än att spegla specifika resultat för just kategorin tiggare och fenomenet tiggeri. Winther Jørgensen & Phillips menar att ett sätt att se diskursanalysens validitet är att se till att analysen är relevant för sin frågeställning och att kontinuerligt hålla analysen kopplad till sitt material (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:123).

Pålitlighet

Reliabilitet är, även det, något som Bryman (2011:352) delar upp i två olika kategorier; *intern-* och *extern reliabilitet*. Den interna reliabiliteten syftar till samförståndet om hur studien ska utformas och tolkas/analyseras i de fall då studier bedrivs utav fler än en forskare (*ibid.*). Den externa reliabiliteten syftar till det som Bryman benämner som replikerbar, alltså om studien går att upprepa (*ibid.*). När det

kommer till kvalitativ forskning så finns det dock problematik i att direkt använda sig utav dessa begrepp. Bryman (2011:355) talar då istället om *pålitlighet* som är det begrepp vi kommer att förhålla oss till. Pålitlighet innebär att vi i vår studie noggrant redogör för samtliga faser av forskningsprocessen där vi exempelvis är tydliga med att redogöra för samtliga källor, metoder och teorier vi använder oss av.

Att under sin process få sitt material granskat och ifrågasatt av utomstående person är även det av vikt för att säkerställa kvalitet (*ibid.*). Då vi har en handledare som kontinuerligt går igenom vårt material och ifrågasätter och utvecklar våra tankegångar så anser vi att just detta är uppnått i vår studie. Det är även av vikt att forskarna vid en kvalitativ studie har insikt i det som är en del av grundtankarna i både våra teorier och metod - att den sociala “verkligheten”, som är det vi undersöker via denna kvalitativa studie, är konstant föränderlig (*ibid.*). I och med detta är det av vikt att vi använder vårt empiriska material och utför vår studie med objektivitet. Vi får således inte medvetet låta våra personliga värderingar eller förutfattade meningar påverka vår analys eller vårt resultat (*ibid.*). Genom att vidare vara tydliga med våra teoretiska och metodologiska begrepp och tillvägagångssätt i vår uppsats så försöker vi undvika att de kan komma att tolkas på ett annat sätt än vi avsett och således undvika att problematiken med tolkning av verktyg inom diskursanalys påverkar pålitligheten av uppsatsen.

Etiska överväganden

Som diskursanalytiker är strävan aldrig att komma fram till vad människor *verkligen* menar när de uttrycker sig i tal eller skrift. Inte heller är poängen att försöka avslöja en “sann” verklighet som kan tänkas gömma sig bakom diskursen. Själva utgångspunkten med diskursanalys är att vi aldrig kan skåda verkligheten utanför den givna diskursen, det är just därför diskursen i sig som är av intresse för analys. I analysen av vår empiri är det därför viktigt att vi inte försöker att dela in de olika bilderna som artiklarna ger i fack så som

“riktiga” eller “felaktiga”. Det som är av intresse är att studera vilka mönster som kan skådas i artiklarna för att sedan koppla dessa till vilka sociala konsekvenser som de olika diskursiva bilderna av verkligheten får (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:28). Winther Jørgensen & Philips menar vidare att det är viktigt att sätta sig själv inom parantes. Detta är viktigt så att inte vår egen förförståelse, kunskap och värderingar överskuggar analysen (*ibid*). För att försöka motverka detta är det viktigt att ställa sig *främmande* inför materialet (*ibid*). Med detta menas att man som diskursanalytiker måste hålla sig kritiskt till den kunskap om forskningsfenomenet som tas för given. Utan detta kritiska ställningstagande är risken stor att vi som forskare missar delar av diskursen och förväxlar dem med det som vi tar för givet, - det vi betraktar som “sanning” (*ibid*).

I vår uppsats kommer vi använda oss av offentligt publicerade artiklar från fem av Sveriges största dagstidningar. Då de valda artiklarna redan är offentliga så behövs ingen vidare hänsyn till samtyckeskravet. När det gäller avidentifiering av texten så är det första etiska ställningstagandet fattat av journalisten redan vid publiceringen av artikeln. Då de etiska kraven för journalister och forskare skiljer sig åt så kommer vi själva att avidentifiera texten om vi anser att artikeln strider mot några etiska forskningskrav.

Resultat och analys

Hur ser då diskursen om *tiggeri* som fenomen och *tiggaren* som social kategori ut i svensk massmedia under åren 2011 samt 2014? Genom att noggrant läsa artiklarna kunde vi urskilja fem återkommande teman som tillsammans ger en övergripande bild av vårt empiriska material. De fem teman är: *Den tiggande rumänska romen, att försvara den förödmjukade fattige, det påstådda organiserade tiggeriet, människohandelns offer och tiggeriförbud - kriminaliseringen av fattigdom.*

Den tiggande rumänska romen

Tillskrivandet av *den andre*

Det mest centrala tema som framkommer i artiklarna är *den tiggande rumänska romen*. Av de arton artiklar som utgör vårt empiriska material nämns Rumänien i tolv stycken. I åtta av dessa tolv artiklar nämns även romer. I två artiklar nämns även romer utan att Rumänien nämns. Totalt sett nämns romer och/eller Rumänien i fjorton av de nitton artiklarna. I rapporteringen om tiggeri sker det med andra ord även en koppling till Rumänien och romer i en majoritet av artiklarna. Givetvis finns även tiggare från Sverige i vårt samhälle är något som i stort sett inte nämns i vårt empiriska material. Många gånger görs *tiggaren* som sagt uttalat eller outtalat synonymt med romer från Rumänien. Detta kan illustreras med följande citat:

De flesta som i dag tigger runt om i Sverige är romer från Rumänien (*“Ny lösdriverilag löser ej tiggeriet”* Aftonbladet, 2014-11-26)

Den grupp hemlösa som växer snabbast i Stockholm är EU-migranter [...] Statistiskt sett är vår tids typiska tiggare en 38-årig manlig rumänsk medborgare. (*“De fattigas ögon förvandlar staden”* SvD 2014-03-29)

Fattiga EU-medborgare från framför allt Rumänien [...] det land de flesta tiggarna kommer i från (*Allt fler tiggare skickas hem*” GP 2014-08-14)

Det andra citatet är intressant då det talas det om *vår tid*. Det är oklart vilka som utgör *vi:et* i *vår tid* och artikelförfattaren överlåter tolkningen till läsaren. *Vår tid* kan utläsas som både ett “vi och dem”-skapande men även som en geografisk avskiljning mellan Sverige och resten av världen. Det är inte troligt den typiska tiggaren ur ett globalt perspektiv år 2014 (då artikeln skrevs) var en 38-årig man från Rumänien. Journalistens intention kan därför läsas som att den typiske *tiggaren* som en svensk medborgare stöter på i Sverige 2014 är en 38-årig man från Rumänien. Denna tolkning leder till att utläsa normen som *vi:et* består av som individer med svenskt medborgarskap som inte tigger. Detta är normen som utgör utgångspunkten när artikelförfattaren talar om *vår tid*.

Vidare är citaten ovan en del av den identitetsskapande processen som skapas via språkbruk och som blir tydlig vid studerandet av vårt empiriska material i sin helhet. I de stående citaten beskrivs tiggaren inte bara utifrån socioekonomisk bakgrund utan även från kön, kultur, ålder och härkomst: denna typ av kategorisering används endast i beskrivningen av “dem” och sker inte i framställningen av “vi:et”. Mattsson menar att skapandet av ett “vi” bygger på upplevelsen av olikhet och skillnad i relation till andra. Själva konstruktionen av oss själva som subjektet förutsätter att vi skapar en avgränsning mellan oss själva och “den andre” (Mattsson, 2010:80). På så sätt skapas “den andre” genom att kategorisera och tillskriva individerna olika egenskaper och attribut för att skilja “den andre” från “vi:et”.

I samtliga citat nedan går det att se ytterligare exempel på den identitetsskapande processen. I “tigger-identiteten” ingår att vara rom och rumänsk medborgare men även att vara EU-migrant, förföljd, diskriminerad, utsatt, utbildad, förtryckt samt att vara del av ett

utanförskap, något som blir oerhört konkret i följande citat: “Romerna skulle knappast tigga i timmar på kalla trottoarer om inte deras situation i hemlandet präglades av just “underordning, icke-anställningsbarhet och utanförskap” (“*Förbud hjälper inte tiggarna*” Expressen 2014-08-14).

Utsatta, utbildade och utan ett öre på fickan. (“*Så tvingar de tiggarna att betala*” DN 2014-10-04)

De var fattiga. De tiggde eller spelade på gatan. Men framför allt var de romer (“*Alla får tigga - utom romer*” Aftonbladet 2011-03-09)

De romska tiggarna är ofta hårt förtryckta i sina hemländer. (“*Förbud är fel väg*” Dagens Nyheter 2011-07-01)

Tiggarna på våra gator är även en påminnelse om att romerna har förföljts och diskriminerats under hundratals år i Europa. (“*Ny lösdriverilag löser ej tiggeriet*” Aftonbladet 2014-11-26)

Det sista citatet som är listat ovan är särskilt intressant att analysera av den anledningen att journalisten talar om “våra gator”. Den possessiva formuleringen ta tyder på ett “vi och dem”-skapande då artikelförfattaren understryker att det är “våra gator” som *de* tigger på. Denna typ av formulering väcker återigen frågor kring vilka som utgör detta *vi*?

I de två sista listade citaten understryker artikelförfattarna att tiggarna är förtryckta och förföljda. Journalisterna beskriver detta som ett isolerat fenomen, något som sker “där” men inte “här”. Att förtrycka och förfölja en folkgrupp är något som sker och har skett i tiggarnas “hemländer” och ute “i Europa”. I boken *Antiziganism i statlig tjänst - Socialstyrelsens behandling av romer och resande under 1900-talet* från 2014 beskrivs hur den svenska staten ur ett historiskt perspektiv systematiskt har förföljt och diskriminerat romer. Genom att beskriva

orättvisorna som något som sker “där” utan att erkänna Sveriges historia av att på samma sätt förfölja och diskriminera romer så stärks skapandet av “den andre”. Genom att stärka de positiva och att förmildra de negativa sidorna hos den egna gruppen stärks maktpositionen för den överordnade gruppen (Swärd, 2007:58).

Genom att studera etos är det möjligt att analysera hur en text hjälper till att konstruera läsarens bild av identiteter. Med andra ord så skapar journalisten med hjälp av sitt språk den bild som läsaren får av en grups identitet. Vilken identitet en grupp tillskrivs är av intresse att studera då det kan ge oss en bild av ett eventuellt “vi och dem”-skapande. Ett genomgående drag i vårt empiriska material är att medierna undviker att ge minoritetsgruppen, i detta fall tiggarna, möjlighet att framföra sin talan. Endast i en artikel av vårt studerade material har journalisten kort intervjuat en person som tigger. Erjavec (2001:699) menar i sin forskningsartikel att konsekvenserna av att undvika att en minoritetsgrupp får framföra sin talan kan leda till en polarisering mellan en majoritetsgrupp (de som inte tigger) och en minoritetsgrupp (de som tigger) i samhället. Det faktum att rapporteringen kring fenomenet tiggeri i våra artiklar sker på ett ensidigt sätt där minoritetsgruppens röst inte blir beaktad leder till ett vidmakthållande av den rådande diskursen. Erjavec (2001:724) menar att med en likartad medierapportering kring ett fenomen och uteslutandet av minoritetens röst så ges inte läsarna någon möjlighet att skaffa sig en nyanserad bild av vad som faktiskt sker. Tiggarna behandlas med andra ord inte som subjekt i vårt empiriska material då de inte ges någon röst.

I ett flertal artiklar problematiseras även ett misstänkliggörande av tiggarens utsatthet. Är tiggaren verkligen så utsatt som hen ger sken av? Denna misstänksamhet skapar ett nytt etos som går att se i citatet nedan:

Tobias Billström sa upprepade gånger [...] : tiggeri duger inte om man vill vistas i Sverige. Och polisen har hela tiden hävdat att romerna inte bara tiggde, utan också var aggressiva eller spelade handikappade. (*“Alla får tigga - utom romer”* Aftonbladet 2011-03-09)

I den argumenterande artikeln från Aftonbladet inleder journalisten med att hänvisa till Billströms uttalande för att sedan argumentera mot detta påstående och menar att aggressiviteten och ett eventuellt spelat handikapp bara är “nys”. Artikeln är intressant för vår studie då den illustrerar förhållandet mellan modalitet och makt. Modalitet är som tidigare förklarat journalistens grad av instämmande i texten men även med vilken säkerhet det finns i det som påstås. I citatet från Billström som journalisten använder sig av finns inte en hög modalitet, då journalisten förkastar Billströms uttalande. Billström hänvisar dock till polisen och den auktoritet som denna källa medför för att stärka sin argumentation. Trots att artikeln är skriven i försvar för vilka journalisten benämner “romska EU-medborgare”, som han menar har utvisats ur Sverige utan grund, så kan det finnas en problematik i vilket budskap som i slutändan når läsaren. Winther Jørgensen & Phillips (1999:78) poängterar att förändringen av diskurser står i nära relation till de rådande maktrelationerna i samhället. Det är dessa maktrelationer som sedan avgör vilka som får tillgång till diskursen och inte. Maktkonflikten blir i detta fall vad som väger tyngst, journalisten å ena sidan och migrationsministern med stöd av polisen å andra sidan.

Det diskursiva landskapet

Jeppesen (2009:489) poängterar i sin forskningsartikel vikten av ett interdiskursivt förhållningssätt där olika diskurser tas i beaktning för att på så sätt skapa en förutsättning för social förändring. I våra analyserade artiklar går det att finna både artiklar med låg interdiskursivitet, det vill säga de som bygger på ett fåtal diskurser, vilket tyder på att texterna bygger på redan etablerade texter. Det går även att finna artiklar med hög interdiskursivitet där ett flertal olika

diskurser tas upp. De artiklar med hög interdiskursivitet, med flera olika motdiskurser som både överlappar och kolliderar med varandra, tyder på en reformering av det som tidigare har skrivits (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:86). Av de texter som vi analyserat kan vi se att de publikationer med låg interdiskursivitet tenderar att vara skrivna i form av notiser eller artiklar som belyser en enskild specifik händelse. Artikeln "Kyrkan hjälper tiggare - då flyr medlemmarna" (Aftonbladet 2014-11-25) illustrerar detta då den bygger på endast två kolliderande diskurser. Artikeln handlar om en kyrka i Värmland som har tappat mellan 5 - 10 medlemmar som följd av att en kyrkoherde ordnat med en insamling till de individer som tiggde i bygden. De två motstridiga diskurserna är å ena sidan de som anser att tiggarna är individer i nöd, individer som behöver hjälp, å andra sidan de som anser att tiggarna är brottslingar, medlemmar i en större organiserad kriminalitet och att hjälpa dessa människor skulle vara att stödja en kriminell verksamhet. Denna typ av artikel med låg interdiskursivitet är exempel på publicerade texter som inte reformerar eller förändrar det som tidigare redan har blivit sagt.

Artiklar i vårt empiriska material med hög interdiskursivitet tenderar att vara artiklar av mer debatterande typ. I artikeln "Vi vill inte bli påmind" (Göteborgs Posten 2011-04-26) går det till exempel att skåda ett flertal olika diskurser, diskurser som både överlappar varandra och som kolliderar. Anslaget i artikeln är att Sala kommun har skrivit in ett förbud mot tiggeri på offentlig plats i den lokala ordningsstadgan med motiveringen "Vi har fått rapporter av polisen om att det kan vara kopplat till organiserad brottslighet" (Göteborgs Posten 2011-04-26). Artikelförfattaren argumenterar för att det inte finns tillräckligt med underlag för att fastslå att förekomsten av tiggare skulle kunna leda till organiserad brottslighet och att det istället rör sig om diskriminerade människor som lever under förtryck. Redan här kan vi se två kolliderande motdiskurser. I artikeln går även att urskilja några överlappande diskurser. Detta framkommer bland annat när artikelförfattaren poängterar att "självkärligt kan tiggeri och kriminalitet

kombineras. Men kopplingen är inte automatisk och “kan vara” är inget bevis utan en förevändning”. Detta kan tolkas som en mellanväg mellan de två kolliderande diskurserna i vilken modaliteten i påståendet är lägre. En tes som artikelförfattaren driver är att tiggeri förbjuds och tiggare körs iväg därför att “vi inte vill bli påmind om att det finns en värld av elände som inte kan stängas av med fjärrkontrollen”. Detta blir ytterligare en diskurs som grundar sig i att ett eventuellt förbud mot tiggeri fastslås eftersom bilden av tiggare på våra gator är ett otrevligt inslag snarare än att ett förbud görs för att motverka en organiserad brottslig verksamhet. Denna typ av hög interdiskursivitet är återkommande i ett flertal av de artiklar vi valt att analysera och kan tyda på en reformering och förändring av det som är de rådande diskurserna och uppfattningen om ett specifikt fenomen (i vårt fall tiggeri samt tiggaren som social kategori).

I en jämförelse mellan det empiriska material vi har från 2011 samt 2014 kan vi fastslå att ett flertal av artiklarna har en hög interdiskursivitet där ett flertal olika diskurser tas upp. Det vi dock också kan slå fast är att det är samma diskurser som råder 2011 som 2014. Artiklarna liknar varandra både innehållsmässigt men även med avseende till de rådande diskurser som framkommer i texterna. Interdiskursiviteten och intertextualiteten i artiklarna är hög detta tyder på att artiklarna bygger på tidigare publicerade artiklar och redan etablerade diskurser. Texter med hög interdiskursivitet tyder, som tidigare konstaterat, på en förändring av det diskursiva landskapet. Anledningen till varför detta inte har skett i vårt fall kan ha flera olika förklaringar. En möjlig förklaring till varför det inte skett en diskursiv förändring som konsekvens av den höga interdiskursiviteten kan vara att tidsspannet mellan de två urvalsåren är för kort. Hade vi jämfört två urvalsår med större avstånd mellan sig hade vi eventuellt kunna se en diskursförändring.

I försvar för den förödmjukade fattige

Människorna som tigger i våra utvalda artiklar beskrivs framställas som förödmjukade på två sätt. Dels beskrivs handlingen, att tigga, som förödmjukande i sig, dels blir tiggaren behandlad på ett förödmjukande och kränkande sätt av allmänheten. Detta illustreras med följande citat:

Det kommer allt oftare uppgifter om att tiggare attackeras på offentliga platser i Sverige”. [...] För den som är aggressiv och fylld av hat är en tiggare det perfekta försvarslösa offret att utlösa sin ilska på. [...] I början av mars anklagades en chef för en matvarubutik för att ha hållt vatten över en kvinnlig tiggare (*“Situationen är laddad”* Expressen 2014-04-03).

De är stjärnor - men tvingades tigga ihop till lunchpengar. [...] Det är självutlämnande. Man förödmjukar sig. (*“Brunnberg tvingades tigga till korv: Var förödmjukande”* Aftonbladet 2011-01-08)

I det första av de två citaten ovan ges exempel på en händelse där tiggaren behandlas på ett kränkande sätt av allmänheten. Tiggaren beskrivs även som “det perfekta försvarslösa offret”. Det andra citatet belyser uppfattningen om tiggeri som en förödmjukande handling i sig. I detta fall handlar det om att svenska kändisar “tvingades” att tigga. I artikeln kan vi se att det tillskrivs vissa attribut till tiggerihandlingen, nämligen att det är förödmjukande och självutlämnande. De personer som tigger i artikeln är “stjärnor” något som krockar med den rådande tiggeridiskursen. Detta understryks av ordet “men” som ger en vision av att stjärnor inte ska behöva tigga. Att denna händelse har skapat ett nyhetsvärde visar på att stjärnor inte hör hemma i kategorin tiggare och vise versa. Mattsson (2010:37) menar att kategorier är något vi använder oss av för att strukturera vår omvärld och som ett hjälpmedel för att tolka och förstå det som finns omkring oss, att skilja på lika och olika. Kategorier använder vi för att

“begripliggöra, ordna och organisera”. Artikeln distanserar människor som är högt upp på den socioekonomiskt hierarkiska skalan från tiggeri och *vi*:et gör sig lika med stjärnorna, *vi* som inte tigger, och således olika från tiggarna.

I texten nedan där en expert förkastar Sverigedemokraternas uttalande om organiserat tiggeri citeras en talesperson från Sverigedemokraterna som tydligt visar på ett ställningstagande om vilka individer som bör tillåtas att tigga på svenska gator och vilka som inte bör få lov att göra detta. Uttalandet i sig syftar i första hand inte på “värdiga och ovärdiga” fattiga i begreppens traditionella bemärkelse, alltså ett urskiljande av de “verkligt nödställda” från de som är arbetsföra och har sig själva att skylla för sin fattigdom.

SD:s informationssekreterare Henrik Gustafsson [...] I första hand är det ett förbud av tiggeri för utländska medborgare vi förordar, där vi menar att Sverige inte kan hjälpa alla människor runt om i världen som har det svårt (“*Expert underkänner SD-budskap om tiggeri*” SvD 2014-05-15)

I uttalandet syftas snarare på en geografiskt och nationellt särskiljande av människor då Gustafsson säger “[...] Sverige inte kan hjälpa alla människor runt om i världen som har det svårt”. Vi tolkar detta som att Gustafsson menar att det är upp till var land att se efter sin egen befolkning. Vad som inte framkommer i citatet är vad Gustafsson syftar på när han säger “hjälpa”. I sitt sammanhang leds publiken till att tolka “hjälpen” som ett godkännande och av staten ett tillåtande att få möjligheten att tigga på gatorna. Ett privilegium främst ägnat svenska medborgare, de som är värda denna typ av “hjälp”. Detta citat avslutar artikeln och kommenteras inte vidare av journalisten.

Vårt empiriska material genomsyras vidare av argumentationer gällande värdiga och ovärdiga fattiga. I vissa artiklar förs motdiskurser som diskuterar bägge aspekterna, men trots att olika

argument förs fram är det komplicerat att tyda ett klart ställningstagande hos skribenterna.

Den ena sidan ser tiggarna, som ofta är just romer, som en personlig förolämpning. I Sverige behöver ingen rättskaffens individ tiggas; de som gör det är bedragare som utnyttjar vanligt folks godtrogna välvilja. [...] Den andra kopplar ihop tiggandet med sociala orättvisor och ser tiggaren som en desperat människa utan annat hopp att klara sig. (*“Förbud är fel väg”* Dagens Nyheter 2011-07-01)

Citatet ovan speglar ett exempel på användandet av motdiskurser. Komplexiteten i detta är dock att i samtliga artiklar som diskuterar tiggaren som en människa i nöd, så målas en tydlig offerroll upp. En bild av en människa som måste gå ifrån normen, bryta mot lagar, regler och förödmjuka sig själv för att överleva. Swärd (2007:58) menar att genom att marginalisera en grupp och tillskriva den avvikande attribut, så kommer den aldrig att bli inkluderad; så länge det talas om exkluderingen så kommer den att fortsätta som ett ekorrhjul. Med detta menar vi att oavsett om diskursen stundtals målar upp tiggaren som en människa som inte har några andra alternativ, så innefattar detta dock samtidigt att den lever ett liv i utanförskap. Swärd (2007:50) diskuterar vidare hur denna typ av kategoriseringsprocess som gång på gång bekräftar och fastslår den marginaliserade gruppens tilldelade kategori riskerar att permanentera utanförskapet.

Tigger enkronor på gatan gör bara den som inte har något val. Vill vi slippa må dåligt av att se tiggare kan vi ge en slant. (*“Vi vill inte bli påmindas”* Göterborgs-Posten 2011-04-26)

I citatet ovan görs en tydlig distinktion mellan *vi* och *dem* där skribenten talar om “den”, “tiggare” och om ett “vi”, tiggare blir *den andre* och är således exkluderade från vi-gruppen samtidigt som *vi* är

de som har maktpositionen att ge *dem* en slant. De som räknas till *vi* blir tolkningsvis skribenten samt publiken/läsarna. I Jeppesens (2009:488) forskningsartikel menar hon att människor kan klassificeras som fattiga, som utomstående och ovärdiga. Hon menar vidare att det just är denna typ av kategorisering som bidrar till diskursskapandet där "de fattiga" är annorlunda än "resten av oss" - *vi* som inte är fattiga. Jeppesen (2009:489) kunde i sina forskningsresultat utläsa att den diskriminerande diskursen upprätthölls genom att utesluta den marginaliserade gruppen både som publik, men även att inte låta den komma till tals i diskursen utan snarare tala om den som ett passivt fenomen. Trots att undertonen i artikeln i sin helhet är att försöka skapa en mer solidarisk bild gentemot "tiggare" så menar Swärd att kategorisering i sig vidmakthåller de rådande maktrelationerna och skapar förutsättningar för vilka egenskaper som ska tillskrivas vilken grupp (Swärd, 2007:50). Det går alltså att utläsa att *vi* är de som är överordnade tiggaren, *vi* är de som har möjlighet att ge en slant och det är *vi* som ska slippa må dåligt. Tiggaren/den andre blir således snarare ett ting som *vi* kan hantera på olika sätt.

Vad Stockholmspolisen betraktar som ett störande inslag på stadens gator är för många romer den enda möjligheten till försörjning som återstår. ("*Musikanter: Obehaglig ton mot romer.*" Dagens Nyheter 2011-03-09)

Med detta citat skapas en bild av att det som stockholmspolisen tycker är störande är romerna. Poliserna är inte romer och romerna är i sin tur en grupp som befinner sig på stadens gator och det är romerna som bara har detta som enda möjlighet. Romerna kategoriseras in i en marginaliserad grupp som beskrivs uppfattas av polisen som ett fenomen som endast är ett störande inslag på gatorna. I ett fall som detta, där själva fenomenet i sig inte är kriminellt skulle polisens arbete gentemot denna grupp, oavsett hur det arbetet skulle se ut, kunna tolkas som socialt arbete. Swärd (2007:50) poängterar att det

sociala arbetet ofta är det som upprepande bekräftar en marginaliserad grupp och dennes kategorisering och att det således permanenterar den rådande situationen. Om diskursen således går att tolka som att tiggarna endast är ett störande inslag, ett obehjälpligt fenomen, så kan detta skapa just denna åsikt i den sociala verkligheten. Diskursen konstruerar den rådande kunskapen om vad som uppfattas som korrekt, speciellt om denna diskurs råder hos en grupp av auktoriteter (Winther Jørgensen & Phillips, 2010:11).

Att beskriva *vi*:et med tystnad

Om vi vidare analyserar texten så går det att finna ett mönster som snarare bygger på den dramaturgiska utformningen, hur *vi* och *de* beskrivs med svaga eller starka ord. Tiggarna - *dem* - sätts i kontext med ord som “desperata”, “utan annat hopp”, “brottslingar”, “kriminella”, “i nöd” och andra starka beskrivande ord som målar upp en väldigt dramatisk situation, oavsett om det skrivs till tiggarnas nackdel eller ej. När vi har analyserat etos så har vi däremot inte funnit någon konkret beskrivning av *vi*-gruppen. Det har snarare lagt fokus på att beskriva *dem* - tiggarna. En teori om varför *Vi*:et inte har beskrivits närmare utan snarare bara benämnts som just “vi” kopplar vi till just det Jeppesen (2009:488) beskriver om att *de* inte beräknas tillhöra publiken. Publiken behöver således ingen beskrivning utav *vi*:et då de själva anses tillhöra denna grupp. Att försöka särskilja ett *vi* och *dem* kan stärkas genom att tydligt beskriva *dem*, framförallt med beskrivningar om negativa eller avvikande attribut, men samtidigt utelämna eller förmildra liknande beskrivningar om *vi*:et (Svärd, 2007:58). För att ge ett tydligt exempel på detta så visar vi på följande citat:

Det pågående ärende vi har med en tiggare som målsägande, gäller en kvinna som satt utanför ett systembolag i stan och där blev sparkad fyra gånger i magen och bröstet av en irriterad kund. (“*Tvingas betala för att tigga*”, GP 2014-10-08)

I artikeln som detta citat är hämtat ur beskriver polisen att det kan förkomma en större utsatthet gentemot tiggarna än vad de har vetskap om. Polisen poängterar att de för tillfället endast finns ett pågående ärende där en tiggare är målsägande. När polisen beskriver vad som har hänt den tiggande kvinnan så beskriver han den misstänkte gärningsmannen som “en irriterad kund”. Händelsen i sig beskrivs ha innefattat grovt våld gentemot kvinnan som satt utanför systembolaget, men den misstänkte gärningsmannens enda etos beskrivs som “irriterad”. Detta är ett tydligt exempel på hur en individ som inte inräknas i den marginaliserade gruppen får en förmildrad beskrivning i kontext till den händelse som beskrivs. Detta citat är det som avslutar artikeln och lämnas således utvecklat eller utan att bli ifrågasatt.

Det påstådda organiserade tiggeriet

Ett flertal av våra artiklar berör temat “tiggeri som en organiserad brottslig verksamhet”. Många gånger hänvisas till olika uttalanden från polisen som antyder att det kan röra sig om kriminella nätverk som organiserar tiggeriet. Det organiserade tiggeriet framställs ofta som en kriminell handling som begås av ligor bestående av människor med utländsk härkomst. I de artiklar som diskuterar det organiserade tiggeriet så skrivs det ytterst sällan om vilka motiv som ligger bakom tiggeriet, vilken typ av organisering det gäller eller i vilka aspekter detta skulle vara kriminellt.

Diskursen kring det organiserade tiggeriet i vårt analyserade material lägger snarare fokus på de polisiära eller politiska uttalandena och framförallt målas tiggarna upp som offer för ligorna (exempel på detta kommer att ges under temat “människohandelns offer”). Dock bör tilläggas att trots att offerrollerna ofta omnämns, men samtidigt sätts i rollen som en av de kriminella, i den vagt evidensbaserade framställningen av organiserat tiggeri, så förs ingen diskussion kring vilka som är förövare.

I vintras misstänkte polisen att tiggeriet i Göteborg var organiserat. [...] Misstankarna i vintras gällde tiggare från Rumänien. (*“Misstanke om organiserat tiggeri utreddes inte”* Göteborgs-Posten 2011-06-30)

Enligt en affischkampanj från Sverigedemokraterna är tiggeriet på Sveriges gator “organiserat” (*“Expert underkänner SD-budskap om tiggeri”* SvD 2014-05-15).

Bland avhopparna ska det enligt kyrkoherden vara “allmänt känt” att organiserade brottslingar hämtar och lämnar tiggare i Mercedesbilar. (*“Kyrkan hjälper tiggare - då flyr medlemmarna”* Aftonbladet 2014-11-25)

Tiggarna på gatorna sätts i kontext med kriminella ligor som utnyttjar utsatta människor, men de som är den egentliga agenten exkluderas från diskursen. Tiggarna blir således de som blir den synliga effekten av det organiserade tiggeriet, de enda vi kan se som aktiva. I ett flertal av de artiklar som belyser ämnet organiserat tiggeri så ställer sig journalisterna frågande eller skeptiska till just detta påstående, som vi exempelvis kan se i ett av citaten ovan där journalisten har skrivit “organiserat” inom citationstecken. Dock har vi endast funnit en artikel som använder sig av ett expertisutlåtande i syfte att förkasta teorin om organiserad brottslighet och för att öka interdiskursiviteten och modaliteten i artikeln.

Trots att en stor majoritet av artiklarna om organiserat tiggeri är väldigt vaga när det kommer till att lägga fram säkerställd fakta och journalisterna i samtliga artiklar förhåller sig ytterst tveksamma till teorin, så har vi kunnat se en ökad rapportering av ämnet från 2011 till 2014. Pollack (2001:124) lägger i sin studie fram att brottslighet i medier både säljer och efterfrågas. En anledning till varför vi har kunnat se en ökning av rapporteringen, trots att interdiskursiviteten inte märkbart har förändrats mellan våra urvalsår, skulle därför kunna vara det faktum att ämnet säljer bra. Trots att det inte läggs fram

någon konkret bevisning för det organiserade tiggeriet så får ämnet stor plats i medierna.

Vid beskrivningar av det organiserade tiggeriet så har vi valt att framförallt analysera *transitiviteten* i texten. Genom att göra detta så kan vi se hur subjekt och objekt förbinds eller inte förbinds med händelser och processer och vad detta innebär för publikens tolkning av texten.

Utsatta, utbildade och utan ett öre på fickan. DN kan idag avslöja att många av tiggarna på Stockholms gator tvingas betala mellan 400 och 2000 kronor för en tiggarp plats [...]. (*“Så tvingar de tiggarna att betala”* DN 2014-10-04)

Männen lägger ut pengar för resan och även för en kostnad för själva trottoarplatsen. (*“Så tvingar de tiggarna att betala”* DN 2014-10-04)

[...] det finns många som uppger att de inte betalar för sin tiggarp plats men jag upplever ändå att en majoritet av tiggarna är systematiskt hitlockade och skuldsatta på något sätt [...]. (*“Så tvingar de tiggarna att betala”* DN 2014-10-04)

En av polisens spanare bekräftar bilden av att tiggare tvingas att betala pengar: - Att fattiga EU-medborgare betalar för platser [...] är ingenting nytt. (*“Tvingas betala för att tigga”*, GP 2014-10-08)

I de exemplifierade citaten ovan så blir tiggarna de aktiva i händelserna. Samtliga citat beskriver hur tiggarna behöver betala för sina tiggarp platser, dock nämns det inte till vem eller vilka. Genom att låta de egentliga förövarna vara passiva så låtes således ansvaret hamna på tiggarna. Förövarna är de som bär det stora ansvaret av vad som faktiskt sker, men genom att utelämna dem från texten så tas ansvaret automatiskt bort från dem och det organiserade tiggeriet blir

således ett fenomen som endast förbinds med själva tiggarna genom att tiggarna är de enda aktiva vi kan se i rapporteringen.

Modaliteten i följande citat stärks genom att skribenten använder sig utav publiken/läsares åsikter och framställer det som en allmänt känd kunskap bland dessa genom att uttrycka att det är en stor mängd läsare som har denna uppfattning och att citatet snarare är formulerat som ett konstaterande än som en spekulation.

Många läsare menar att det främst handlar om organiserade ligor från andra länder ("*Tiggaren får ta hela smällen*" SvD 2011-04-27)

I artikeln finns heller inget som motsäger detta påstående, utan stärks snarare genom kompletterande uttalanden från politiker och statsanställda, liksom i flera andra artiklar. Genom uttrycket "[...] organiserade ligor från andra länder" så skapas en uppfattning av att det största problemet kommer utifrån, det organiserade tiggeriet är inte ett svensk fenomen i sig utan ett fenomen som tagits till Sverige av utländska ligor. Ordet *liga* antas i detta sammanhang innebära en kriminell grupp som i sin tur beskrivs som organiserad. Genom att exkludera Sverige från de organiserade ligorna tillskrivs även tiggarna som befinner sig på gatorna i Sverige inte bara en utländsk härkomst, utan även en kriminell bakgrund. Hans Swärd (2007:58) menar att tillskriva en grupp vissa attribut innebär att dessa attribut inte appliceras på motpolsgruppen. Exempelvis som i detta fall där tiggarna tillskrivs egenskaper som icke svensk och kriminell så skapas en uppfattning av att de som inte tigger således är icke kriminella svenskar. Detta genererar i sin tur en ökad polarisering mellan två grupper i samhället. Erjavec (2001:699) diskuterar detta i sin forskningsartikel från 2001. Erjavec menar att genom att framställa majoritetsbefolkningen på ett positivt sätt samtidigt som det undviks att minoritetsbefolkningen ges utrymme att föra fram sin syn och sina erfarenheter skapas ett större avstånd mellan "vi och dem" (*ibid.*).

Människohandelns offer

Vad som menas med påståendet att tiggeriet är “organiserat” är högst oklart. Vad de olika journalisterna syftar på när de antingen bekräftar eller förkastar en eventuell “organisering” framgår inte i någon av artiklarna. En tolkning av vad som menas med “organiserat” är helt enkelt att familjer går samman och planerar sin resa med gemensam transport och kanske har en överenskommelse om att bo tillsammans.

[...] Patrik Cederlöf, nationell samordnare mot prostitution och människohandel [...] tiggeri är också “organiserat” när en familj tillsammans planerar att resa till ett annat land för att försörja sig. (*“Expert underkänner SD-budskap om tiggeri” SvD 2014-05-15*)

I andra artiklar ifrågasätter även journalisterna rimligheten i att en eventuell kriminell liga skulle ligga bakom tiggeriet:

Varför skulle kriminella ägna sig åt något så förödmjukande och olönsamt som tiggeri när det finns snatteri, fickstölder, bostadsinbrott, rån, narkotikahandel, och koppleri? (*“Vi vill inte bli påmind” Göterborgs-Posten 2011-04-26*)

En annan tolkning av vad som menas med att tiggeriet är “organiserat” är att en liga tvingar människor till att tigga för att sedan profitera på det som tiggarna får ihop. Det skulle med andra ord handla om en form av människohandel.

Flickan och hennes familj tillhör den växande gruppen gästarbetare som kommer till Sverige [...] Men många utnyttjas och luras i slavkontrakt, visar en ny studie. (*“Barn och gästarbetare - Sveriges nya slavar” Expressen 2011-01-06*)

Anta att tiggarna är offer för en traffickingliga [...] då blir varje skänkt krona ett stöd till kriminaliteten och ett ökat incitament att föra bort fler, förslava fler. Och det blir inte mer moraliskt försvarbart att ge pengar till en tiggare än att rättfärdiga sex- eller knarkköp med att det ger säljaren ett bättre liv. (*Förbud är fel väg*” Dagens Nyheter 2011-07-01)

Många tiggare är utnyttjade av människosmugglare (*Tiggaren får ta hela smällen*” SvD 2011-04-27)

Modaliteten i de tre ovan stående citaten får betraktas som hög. I det första exemplet så skriver journalisten utan att uttrycka en tveksamhet att många utnyttjas och luras i slavkontrakt, han stärker detta påstående genom att hänvisa till att det finns en studie. Det andra citatet från DN inleds mer spekulerande med ett “anta” för att sedan leda till en argumentation där själva givandet till en person som tigger likställs med sex- eller knarkköp. I det sista citatet finns ingen tveksamhet utan endast ett påstående att situationen “är” sådan att tiggarna utnyttjas av människosmugglare.

Tiggeriförbud - kriminaliseringen av fattigdom

Ett sätt att bekämpa tiggeriet [...] vore helt enkelt att förbjuda det (*Förbud är fel väg*” Dagens Nyheter 2011-07-01)

Mängden artiklar som förde fram diskursen kring att kriminalisera tiggeri var relativt stor i vårt material. De flesta artiklar hade dock en sarkastisk underton då skribenterna diskuterade argumenten för det eventuella förbudet. En sarkasm som dock väcker frågan om skribentens attityd förs fram mer till läsaren än vad de politiska eller polisiära referaten gör.

Politikerna i Sala inledde årets påskfirande med att skriva in ett förbud mot tiggeri på offentlig plats i den lokala ordningsstadgan. "Vi har fått rapporter av polisen om att det kan vara kopplat till organiserad brottslighet", förklarade kommunsstyrelsens ordförande Per-Olov Rapp (S) för TT. ("*Vi vill inte bli påmind*") Göteborgs-Posten 2011-04-26)

Trots skribentens försök att genomgående i artikeln förminska politikernas och andra auktoriteternas skeptiska uttalanden om tiggeri genom att använda en typ av sarkastisk underton, så kan modaliteten kring vad som uppfattas som sanning för läsare vara högre när ett påstående kommer just från en auktoritet, som befinner sig i en högre maktposition, än från journalisten själv (Swärd, 2007:55-56). I citatet ovan uttrycker journalisten att politikerna i Sala "inledde påskfirandet" med att införa tiggeriförbud, detta beslut backar dock politikerna upp genom att referera till information de fått av polismyndigheten.

Mötet med tiggarna ställer oss inför ett dilemma, ett dilemma som många människor gärna skulle slippa och som i längden verkar avtrubbade. Men inte heller det är skäl nog att förbjuda något som i realiteten inte tillfogar andra människor någon nämnvärd skada. I konsekvensens namn borde vi kanske i så fall också förbjuda de allra mest nerknarkade och försupna människorna att visa sig på stan. Åsynen kan få vanligt, skötsamt folk att må väldigt dåligt ("*Förhastad förbudsiver*") DN 2014-08-14)

I ovanstående citat så gör journalisten en liknelse mellan tiggare, alkoholister och narkomaner. Ska tiggare avvisas från det offentliga rummet, så bör så även ske med narkomaner och alkoholister. Trots att liknelsen kan tolkas vara till för att visa hur den svenska politiken eller den svenska lagstiftningen inte förskjuter andra marginaliserade grupper, så som diskussionen förs kring tiggare, så skapar det

samtidigt en jämnställning mellan dessa tre kategorier. Vidare så går det i citatet att utläsa “[...] inte tillfogar andra människor någon nämnvärd skada”. Vilka blir då “andra människor” och uttrycket “nämnvärd skada” innebär att någon skada sker, vilken är då denna? Åter igen kan vi se ett exempel på ett citat från en text med en relativt tydlig intention att väcka ett ifrågasättande och empatiskt tankesätt hos publiken, men åter igen så ser vi en text som definierar ett *vi* och ett *dem*. En text som bekräftar den makthierarkiska ordningen i samhället och som således intertextuellt bygger vidare på det som redan sagts och den situation som redan råder.

Det analyserade materialet har visat på en relativt hög interdiskursivitet men med en låg intertextualitet när det gäller diskursen kring tiggeri som fenomen. Vi har i samtliga artiklar kunnat urskilja ett *vi*- och *dem*tänk, men som snarare separerat tiggarna från majoritetsbefolkningen än en tiggargrupp från en annan. Vi har tidigare i analysen lyft fram hur de svenska tiggarna fallit bort i diskursen och att den snarare syftat till rumänska romer i största grad, ett konkretiserande av detta kan illustreras med citatet nedan.

[...] de senaste femton åren har tiggeriet i svenska städer ökat markant. Det finns flera teorier om varför. Den ekonomiska krisen och socialpolitiska förändringar kan ha fått fler att tiggera.[...] Intervjuer med “moderna” svenska tiggare visar att många fler tigger för att finansiera ett missbruk. (*“De fattigas ögon förvandlar staden” SvD 2014-03-29*)

Journalisten väljer i detta citat att prata om de “moderna” svenska tiggarna. Denna grupp kopplas bort från diskursen kring organiserat tiggeri och utländska ligor, utan får snarare en individuell orsaksförklaring till varför de tigger, missbruket. Vid förklaringen för de “moderna” svenska tiggarna så omnämns den ekonomiska krisen och de socialpolitiska förändringarna som agenter för varför situationen har blivit som den har blivit. Det finns alltså en tydlig

orsak till tiggeri som konsekvens i detta fall, en orsak som snarare ligger på en samhällspolitisk nivå än på en individnivå. Vid ett sådant konstaterande läggs således inte det stora ansvaret på tiggarna i sig, utan på förändringarna i macronivå.

Avslutande diskussion

Utifrån vår analys, där vi studerade hur tiggeri som fenomen och tiggaren som social kategori framställs och representeras, vill vi nu lägga fokus på den sociala praktiken. I denna avslutande diskussion kommer vi att problematisera och belysa våra resultat och utifrån detta diskutera vilka eventuella sociala konsekvenser massmedias rapportering kan innebära. Vi vill dock poängtera att våra resultat är färgade av våra teorival och är således endast ett sätt att skildra verkligheten.

I vår studie har vi utgått ifrån Faircloughs tredimensionella modell för kritisk diskursanalys, med redogjorda analysverktyg. Vi har vidare analyserat vårt material med hjälp av framförallt teorierna *vi-* och *dem* samt *värdiga* och *ovärdiga fattiga*, men har samtidigt haft socialkonstruktivismen som grundsten genom hela vårt arbete. Med hjälp utav dessa analysverktyg och teorier så kan vi belysa grupp- och identitetsskapandet, språkets betydelse och hur en strukturell maktfördelning påverkar diskursen samt vilka som får ta del av den. Arton utvalda artiklarna från fem av Sveriges mest lästa tidningar från två urvalsår har varit grunden för vårt empiriska material. Som tidigare presenterat i vår analys så har vi inte kunnat finna en omfattande diskursiv olikhet i vårt material, dock har vi redogjort för ett kommunikativt brus som problematiserar förhållandet mellan journalistens kommunikativa avsikt och det budskap som faktiskt blir presenteras för publiken.

Hur framställs *tiggeri* som fenomen och *tiggaren* som social kategori i svenska massmedier?

Med utgångspunkt i Faircloughs tredimensionella analysmodell har vi i den första analysdimensionen - *text*, kunnat finna att tiggaren framställs med ord som “utsatt”, “förödmjukad”, “rumänsk rom” och “offer”. Tiggarens identitet framställs således som en människa långt ner i den makthierarkiska skalan. Tiggeri som fenomen framställs på

liknande sätt som tiggaren, en förödmjukande handling som inte längre klassas som ett svenskt fenomen. Journalisterna skapar en “vi-känsla” med publiken där tiggaren porträtteras som *den andre*, ett *värdigt offer* som utför en desperat handling som i sin tur inte tillskrivs det inkluderande “vi:et”. Ett återkommande mönster som vi har kunnat se i vårt material när vi har studerat transitiviteten är att det egentliga problemet för tiggarnas rådande situation till stor del förläggs på en strukturell nivå, med detta menar vi att tiggarna beskrivs leva i en utsatt situation både i Sverige och i andra länder. Det som dock inte framkommer i vårt empiriska material är vilka eller vad som är orsaken till denna utsatthet. Då den strukturella diskussionen uteblir, så landar problemet på individnivå, hos tiggarna. Som följd av att den egentliga agenten inte omnämns i presentationen av fenomenet framställs tiggeriet således som ett naturfenomen, något som påverkar publikens nyanserade bild.

Till största del så talar vårt empiriska material för en mer human syn gentemot tiggarna och journalisterna försöker upprepande att förkasta politiska och polisiära uttalanden som för en annan linje. Vi har dock funnit en komplexitet när det kommer till modaliteten i artiklarna. Med avstamp i Faircloughs konstaterande om att samhället är uppbyggt i en makthierarkisk skala och att de rådande ideologierna skapas utifrån de dominerande grupperna så frågar vi oss om politikens och myndighetpersoners åsikter snarare blir de som når publiken än journalisternas skepticism (Winther Jørgensen & Phillips, 1999:79)?

Hur produceras, alternativt reformeras, presentationen av *tiggeri* som fenomen och *tiggaren* som social kategori?

I analysen av den *diskursiva praktiken* så har vi funnit att den rådande diskursen som framkommer i de mediala artiklarna under urvalsåren framställer den typiska tiggaren som en person som lever under

förtryck och i utsatthet, men framförallt som en rom från Rumänien. Diskursen har inte genomgått en märkbar förändring under dessa fyra år, vi har dock kunnat urskilja att diskussionen kring organiserat tiggeri samt tiggeriförbud har presenterats i en större grad i vårt senare urvalsår. Trots den större rapporteringsmängden av organiserat tiggeri samt tiggeriförbud så har vi sett en hög intertextualitet men inte kunnat urskilja en förändring i interdiskursiviteten. Den rådande diskursen 2014 är därför inte märkbart olik den som presenterades 2011.

Att rapportering kring just dessa ämnen har ökat kan kopplas till Pollacks (2001:124) resonemang kring kriminalitet som en säljande nyhet. I Pollacks studie hade det inte skett en markant ökning i statistiken för brott, men trots detta hade rapportering ökat kraftigt (*ibid.*). Detta skulle kunna innebära att om tiggeriet skulle vara organiserat, så skulle omfattningen av problemet inte ha behövt eskalera i sig, trots att medierapporteringen har ökat.

En tänkbar orsak till varför diskursen inte har förändrats trots att interdiskursiviteten är hög skulle kunna vara att tidsperioden mellan urvalsåren är för kort. Detta skulle exempelvis kunna innebära att det inte hunnit ske någon reproduktion eller reformering av de dominerande grupperna i samhället och således inte heller någon förändring av den diskursiva ordningen.

Vilka eventuella sociala konsekvenser får massmediers rapportering av *tiggare* och *tiggeri*?

Fairclough menar att det är den för tillfället rådande diskursen som formar det sociala samhället. Det är den rådande diskursen som skapar, bibehåller och reformerar den sociala världen (Winther Jørgensen & Phillips, 2010:13). I vår analys har vi sett hur tiggarnas röst systematiskt utesluts i medierapporteringen. Enligt Erjavec (2001:724) är en av konsekvenserna av denna uteslutning att läsarna inte ges någon möjlighet att skaffa sig en nyanserad bild av det sociala

problemet. Utan en nyanserad bild kvarstår det faktum att en ensidig diskurs fortsätter att råda. Utan att få en helhetsbild av den rådande situationen går det heller inte att finna de rätta åtgärderna för att komma vidare mot en lösning. En eventuell risk med en fortsatt kategorisering mellan “vi och dem”, som via medierapporteringen upprepar permanenteras hos allmänheten, är att socialpolitiken och det sociala arbetet fortsätter att cementera den marginaliserade gruppens tilldelade kategori och utanförskap (Svärd, 2007:50).

En problematisering av detta är samtidigt att en kategorisering även kan leda till positiva följder. Ett exempel på detta skulle kunna vara att identifieringen av en marginaliserad grupp lyfter upp en befintlig problematik och gör det således möjligt att arbeta för en förändring. Att låta en grupp vara marginaliserad i tystnad skulle snarare kunna leda till en ignorans gentemot en befintlig problematik, än att tala om gruppen som värdiga offer och på så sätt jobba fram ett lösningsfokuserat arbete.

Referenser

Ahrne, Göran, Ahrne, Göran & Svensson, Peter (2011). *Handbok i kvalitativa metoder*. 1. uppl. Malmö: Liber

Beijer, Ulla (1999). *Tiggeri - ett nygammalt fenomen*. FOU-rapport 1999:29. Stockholm

Blomberg, Helena, Kroll, Christian, Lundström, Tommy & Swärd, Hans. (2004) ”Medier och samhällsvetenskap” i Blomberg, Helena, Kroll, Christian, Lundström, Tommy & Swärd, Hans (red) *Sociala Problem och Socialpolitik i Massmedier*. s. 11-23. Studentlitteratur: Lund

Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber

Burr, Vivien, (2003). *Social constructionism*. 2. Ed. London: Routledge

Dagspress (2015) Svenska Mediehus 2014/15.
[http://www.dagspress.se/images/stories/Svenska_Mediehus_2014_2015.pdf. Hämtat: 2015-04-21.]

Erjavec, Karmen. (2001). “Media representation of the discrimination against the Roma in Eastern Europe: the case of Slovenia”, i *Discourse & Society*, Vol. 12(6): 699-727

Fairclough, Norman (2003) *Analysing discourse. Textual analysis for social research*. London: Routledge

Hemlöshet: bland utrikesfödda personer utan permanent uppehållstillstånd I Sverige. (2013). Stockholm: Socialstyrelsen

Jeppesen, Sandra (2009). From the “War on Poverty” to the “War on

the Poor”: Knowledge, Power and Subject Positions in Anti-Poverty Discourses, i *Canadian Journal of Communication*. Vol. 34(3): 487-508

Mattsson, Tina (2010). *Intersektionalitet i socialt arbete: teori, reflektion och praxis*. 1. Uppl. Malmö: Gleerup

May, Tim (2013). *Samhällsvetenskaplig forskning*. 2. [rev. och uppdaterade] uppl. Lund: Studentlitteratur

McCombs Maxwell, Reynolds Amy. (2009) i Bryant, Jennings. & Oliver, Mary Beth (red.). *Media effects: advances in theory and research*. 3rd ed. New York: Routledge

Meeuwisse, Anna & Swärd, Hans & Eliasson-Lappalainen, Rosmari & Jacobsson, Katarina (red) (2008). *Forskningsmetodik för socialvetare*. Natur och Kultur

Meeuwisse, Anna, Sunesson, Sune & Swärd, Hans (red.) (2006). *Socialt arbete: en grundbok*. 2., [rev. och utök.] utg. Stockholm: Natur och kultur

Pollack, Ester (2001). *En studie i medier och brott*. Diss. Stockholm: Univ., 2001

Pollack, Ester (2004) ”Medierade brott” i Blomberg, Helena, Kroll, Christan, Lundström, Tommy & Swärd, Hans (red) *Sociala Problem och Socialpolitik i Massmedier*. s. 57-92. Studentlitteratur: Lund

Sjögren, Mikael (1997) *Fattigvård och folkuppfostran - Liberal fattigvårdspolitik 1903 - 1918*. Stockholm: Carlsson bokförlag

Swärd, Hans (2007) “Om outsiders och att hålla normalitetsdämonen i schack” i Svensson, Kerstin(red) *Normer och normalitet i socialt*

arbete. Studentlitteratur: Lund

Winther Jørgensen, Marianne & Phillips, Louise (2010) *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

Westin Niklas, Wallengren Simon, Dimiter-Taikon Kati, Westin Charles (2014). *Antiziganism i statlig tjänst: Socialstyrelsens behandling av romer och resande under 1900-talet*. Stockholm: Socialstyrelsen

Bilaga

Analysmaterial

Titel	Tidning	Datum
<i>Förbud är fel väg</i>	Dagens Nyheter	2011-07-01
<i>Musikanter: Obehaglig ton mot romer</i>	Dagens Nyheter	2011-03-09
<i>Alla får tigga – utom romer</i>	Aftonbladet	2011-03-09
<i>Brunnberg tvingades tigga till korb: var förödmjukande</i>	Aftonbladet	2011-01-08
<i>Barn och gästarbetare – Sveriges nya slavar</i>	Expressen	2011-01-06
<i>Vi vill inte bli påmind</i>	Göteborgsposten	2011-04-26
<i>Misstanke om organiserat tiggeri utreddes inte</i>	Göteborgsposten	2011-06-30
<i>Tiggaren får ta hela smällen</i>	Svenska Dagbladet	2011-04-27
<i>Så tvingar de tiggarna att betala</i>	Dagens Nyheter	2014-10-04
<i>Förhastad förbudsiver</i>	Dagens Nyheter	2014-08-14
<i>Ny lösdriverilag löser ej tiggeriet</i>	Aftonbladet	2014-11-26
<i>Kyrkan hjälper tiggare – då flyr medlemmarna – de tycker att vi stödjer brottslingar</i>	Aftonbladet	2014-11-25
<i>Förbud hjälper inte tiggarna</i>	Expressen	2014-08-14
<i>Situationen är laddad</i>	Expressen	2014-04-03
<i>Allt fler tiggare skickas hem - Socialjouren: Kostnaderna har ökat</i>	Göteborgsposten	2014-08-14
<i>Tvingas betala för att tigga</i>	Göteborgsposten	2014-10-08
<i>De fattigas ögon förvandlar staden</i>	Svenska Dagbladet	2014-03-29
<i>Expert underkänner SD-budskap om tiggeri</i>	Svenska Dagbladet	2014-05-15